

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

اداره نظام‌های پرداخت

ضوابط فعالیت مؤسسات اعتباری و

راهبران گیف الکترونیک پول در نظام پرداخت کشور

ویرایش پنجم

تابستان ۱۳۹۹

نظر به توسعه فضای کسب و کار و شناسایی نیازهای جدید در حوزه پرداخت، نهادهای جدید که در الزامات فعالیت مؤسسات اعتباری و راهبران کیف الکترونیک پول در نظام پرداخت کشور، راهبران کیف الکترونیک پول نامیده می‌شوند، به منظور تسهیل پرداخت‌های بسیار خرد (پرداخت ریز)^۱ و برونو خط^۲ ظهرور کردند. بر این اساس مؤسسات اعتباری می‌توانند «کیف الکترونیک پول» مبتنی بر حساب را صادر نموده و برخی از خدمات پرداخت را از طریق انعقاد قرارداد با راهبران «کیف الکترونیک پول» و انجام تراکنش‌های برونو خط در شبکه پرداخت کشور، میسر سازند. به استناد بند الف ماده یک تصویب نامه شماره ۱۰۷۸۳۷/۸/۱۵ مورخ ۱۳۹۷/۸/۵۴۲۵۱ هیأت وزیران و بند ب ماده ۱۰ قانون پولی و بانکی کشور و به منظور توسعه شبکه پرداخت و ساماندهی و پشتیبانی از خریدهای با مبالغ بسیار خرد (پرداخت ریز)، خدمات مربوط به کیف پول با تعاریف و شرایط مندرج در الزامات حاضر به رسمیت شناخته شده و صلاحیت متقاضی راهبری کیف الکترونیکی پول بر مبنای آن مورد ارزیابی قرار خواهد گرفت. دامنه کاربرد این سند شامل مواردی است که از طریق کیف‌های الکترونیک پول فرآگیر برخط تراکنش‌های درون و برونو شبکه را مطابق با تعاریف مندرج در آن، پذیرش و پردازش می‌شود. «کیف الکترونیک پول» مبتنی بر حلقه بسته، در دامنه این ضوابط قرار ندارند. موضوع فعالیت راهبر «کیف الکترونیک» پول صرفاً ارایه خدمات پرداخت از طریق «کیف الکترونیک پول» و سایر موارد مرتبط با آن است.

فصل اول: تعاریف و اصطلاحات مهندسی

ماده ۱: معنی واژه‌ها و عبارات به کار رفته در این مستند، اختصاراً به شرح زیر است:

- ۱- ضوابط: ضوابط فعالیت مؤسسات اعتباری و راهبران کیف الکترونیک پول در نظام پرداخت کشور.
- ۲- بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
- ۳- اداره نظام‌های پرداخت: اداره نظام‌های پرداخت «بانک مرکزی».
- ۴- مؤسسه اعتباری: بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی که به موجب قانون و یا مجوز «بانک مرکزی» تأسیس شده و تحت نظرارت آن قرار دارد.
- ۵- شبکه الکترونیکی پرداخت کشور: مجموعه استانداردها، مقررات، رویه‌ها، نرمافزارها و سختافزارها که بسترها لازم را به منظور تبادل اطلاعات، تهاتر و تسويه‌ی پولی تراکنش‌ها را فراهم می‌سازد.

^۱ Micro payments

^۲ Offline

- ۶-۱- راهبر کیف الکترونیک پول: شخص حقوقی است که مطابق این «ضوابط» و براساس قرارداد منعقده با « مؤسسه اعتباری » و با موافقت « بانک مرکزی » با « مؤسسه اعتباری » در حوزه ارائه خدمات صدور و پذیرندگی « کیف الکترونیک پول » که در بند (۹-۱) تعریف شده است، فعالیت می نماید. در این « ضوابط »، « راهبر کیف الکترونیک پول » به اختصار « راهبر » نامیده می شود.
- ۷-۱- مؤسسه اعتباری عامل: « مؤسسه اعتباری » طرف قرارداد « راهبر » می باشد.
- ۸-۱- کیف الکترونیک پول: ابزاری است که توسط « مؤسسه اعتباری » صادر می شود و امکان پرداخت وجه از دارنده آن به پذیرنده را فراهم می سازد. در این « ضوابط »، « کیف الکترونیک پول » اختصاراً « کیف » نامیده می شود.
- ۹-۱- شناسه کیف: شناسه‌ای یکتا و بیست و شش رقمی است که به هر « کیف » صادر شده اختصاص داده می شود. این شناسه با استفاده از اقلام اطلاعاتی شماره اختصاصی « مؤسسه اعتباری عامل » (شش رقم)، ارقام رزرو (چهار رقم)، شماره اختصاصی « راهبر » (سه رقم) و سریال (سیزده رقم) ایجاد می گردد.
- ۱۰-۱- انواع « کیف »:
به لحاظ برقراری ارتباط فنی « کیف الکترونیک پول » با « راهبر »، « کیف » به دو صورت تعریف می گردد:
- ۱۰-۱-۱. کیف برون خط^۱: ابزاری است که اطلاعات ارزش ریالی موجودی دارنده ابزار را ذخیره می نماید. برای دارنده آن امکان انجام تراکنش بدون نیاز به ارتباط برخط با « راهبر » را فراهم می کند.
- ۱۰-۱-۲. کیف برخط: ابزاری است که اطلاعات « شناسه کیف » را نگهداری می نماید. دارنده آن برای انجام تراکنش نیازمند برقراری ارتباط برخط با « راهبر » است. انجام تراکنش بدون ارتباط با « شبکه الکترونیکی پرداخت کشور » امکان پذیر است.
- ۱۱-۱- کیف فرآگیر^۲: نوعی از « کیف » است که توسط یک شخص حقوقی صادر شده و توسط شخص دیگری (غیر از صادرکننده آن) پذیرش می شود.
- ۱۲-۱- کیف غیرفرآگیر(حلقه بسته)^۳: نوعی از « کیف » است که توسط یک شخص صادر شده و صرفاً توسط صادرکننده آن پذیرش می شود. صادرکننده و پذیرنده این نوع « کیف » یکسان بوده و صرفاً در حوزه فعالیت آن شخص قابل استفاده است.
- ۱۳-۱- کیف تجاری: نوعی از « کیف » است که امکان دریافت وجود ناشی از فروش خدمات یا کالای خود را در اختیار پذیره دارنده آن قرار می دهد.

^۱ E-wallet

^۲ Open System

^۳ Closed Loop

- ۱۴-۱. کیف شخصی: نوعی از «کیف» است که پس از احراز هویت متقاضی آن (شخص حقیقی) در اختیار وی قرار گرفته و با استفاده از آن امکان دریافت خدمات تعیین شده در این «ضوابط» امکان پذیر است.
- ۱۵-۱. دارنده کیف شخصی: شخص حقیقی که در چارچوب این «ضوابط» «کیف شخصی» در اختیار وی قرار می‌گیرد.
- ۱۶-۱. دارنده کیف تجاری (پذیرنده کیف شخصی): شخص حقیقی/حقوقی است که به واسطه انعقاد قرارداد با «راهبر»، مبلغ حاصل از فروش کالا یا خدمت خود را از «دارنده کیف شخصی» دریافت و در «کیف تجاری» خود ذخیره می‌نماید.
- ۱۷-۱. حساب واسط: حسابی نزد « مؤسسه اعتباری عامل » است که وجوه ریالی «کیف تجاری» و «کیف شخصی» در آن نگهداری و صرفاً به منظور پشتیبانی و اجرای تراکنش‌های «کیف الکترونیک پول» در سرفصلی که توسط بانک مرکزی تعیین می‌شود، ایجاد می‌گردد.
- ۱۸-۱. انواع تراکنش‌های مجاز: انواع تراکنش‌های مجاز «کیف الکترونیک پول» شامل موارد زیر می‌باشد:
- ۱۸-۱.۱. افزایش موجودی^۱: به فرایند انتقال مبلغ از حساب یا کارت دارنده «کیف شخصی» نزد « مؤسسه اعتباری » به «حساب واسط» به منظور افزایش موجودی «کیف شخصی» اطلاق می‌گردد.
- ۱۸-۱.۲. کاهش موجودی^۲: به فرایند انتقال مبلغ از «حساب واسط» به حساب «دارنده کیف شخصی» و «دارنده کیف تجاری» نزد « مؤسسه اعتباری » به منظور کاهش موجودی «کیف» اطلاق می‌گردد.
- ۱۹-۱.۳. «کاهش موجودی» با وجه نقد^۳: فرایند دریافت موجودی «کیف شخصی» به صورت نقد توسط « مؤسسه اعتباری عامل » می‌باشد، که متناظرًا موجودی حساب واسط نزد « مؤسسه اعتباری عامل »، معادل وجه نقد دریافت شده، کاهش می‌یابد.
- ۱۹-۱.۴. بیرون شبکه راهبر: به تراکنشی اطلاق می‌گردد که «راهبر» مربوط به «دارنده کیف شخصی» و «راهبر» پذیرنده آن متفاوت می‌باشد و لذا تراکنش در خارج از شبکه یک «راهبر» و از طریق «سامانه‌های ملی پرداخت» انجام می‌شود.
- ۱۹-۱.۵. درون شبکه راهبر: به تراکنشی اطلاق می‌گردد که «راهبر» مربوط به «دارنده کیف شخصی» و «راهبر» پذیرنده آن یکسان باشند و لذا تراکنش در داخل شبکه یک «راهبر» انجام می‌شود.
- ۱۹-۱.۶. خرید: تراکنشی است که طی آن مبلغ کالا/خدمات از «کیف شخصی» دارنده به «کیف تجاری» پذیرنده منتقل می‌شود.

^۱ Charge

^۲ Discharge

^۳ Cash out

- ۷-۱۹-۱. «کیف به کیف»: تراکنشی است که طی آن مبلغ مورد نظر از «کیف شخصی» فردی به «کیف شخصی» فرد دیگر منتقل می‌شود.
- ۸-۱۹-۱. برگشت از خرید^۱: به بازگشت تمام یا بخشی از وجه دریافتی از یک خرید انجام شده توسط «پذیرنده کیف»، به «کیف شخصی» خریدار، اطلاق می‌گردد.
- ۱۸-۱. «راهبر» تعامل پذیر: به راهبری اطلاق می‌گردد که در چارچوب معین و توافق شده با سایر راهبران و مطابق با مفاد این «ضوابط»، تراکنش «بیرون شبکه راهبر» را انجام می‌دهند.
- ۱۹-۱. شاخص ریزپرداخت: حداکثر معادل سقف برداشت وجه نقد شتابی از دستگاه‌های خودپرداز است که توسط «بانک مرکزی» بروزرسانی می‌گردد.
- ۲۰-۱. شرکت ارایه دهنده خدمات پرداخت: به شرکت‌های دارای مجوز ارائه خدمات پرداخت در «شبکه الکترونیکی پرداخت کشور» از «بانک مرکزی» اطلاق می‌گردد.
- ۲۱-۱. سامانه جامع پایش کیف: سامانه‌ای است که به منظور ثبت و نگهداری اطلاعات دارندگان «کیف شخصی» و «کیف تجاری»، دریافت تراکنش‌های روزانه، گزارش‌های دوره‌ای از « مؤسسه اعتباری عامل» و «راهبر» و نیز در صورت نیاز تبادل پیام در تراکنش «بیرون شبکه راهبر» بر اساس مفاد مندرج در این «ضوابط» ایجاد می‌شود.
- ۲۲-۱. نهاد ناظر: شرکت شاپرک (شبکه الکترونیکی پرداخت کارت) است که مسئولیت ایجاد «سامانه جامع پایش کیف» نظارت بر عملکرد «راهبر» و نحوه مدیریت «حساب واسطه» توسط « مؤسسه اعتباری عامل» را برعهده دارد. مستندات فنی، اجرایی و حداقل الگوهای نظارتی این «ضوابط» با تأیید بانک مرکزی توسط «نهاد ناظر» ابلاغ می‌گردد.
- ۲۳-۱. سوییچ متتمرکز کیف الکترونیک پول: سامانه‌ای که به منظور انجام «تراکنش بیرون شبکه راهبر» بین «راهبران تعامل پذیر»، فرایند «افرایش موجودی» و «کاهش موجودی» «کیف» ایجاد می‌گردد.
- ۲۴-۱. سامانه‌های ملی پرداخت: مجموعه سامانه‌های پرداخت شامل شتاب، ساتنا، پایا، سوییچ متتمرکز کیف الکترونیک پول و ... که تحت نظارت و راهبری «بانک مرکزی» قرار دارند.
- ۲۵-۱. شناسه مرجع تراکنش: شناسه‌ای که به ازای هر نوع تراکنش انجام شده در بستر «کیف الکترونیک پول» تولید شده و در هر شبانه روز منحصر به فرد می‌باشد.

^۱ Refund

۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ فصل دوم : شرایط عمومی راهبری

ماده ۲ : فعالیت « مؤسسه اعتباری » تحت عنوان « مؤسسه اعتباری عامل » مستلزم اخذ موافقت از « بانک مرکزی » است.

- تبصره : « مؤسسه اعتباری عامل » می تواند به عنوان « راهبر » فعالیت نماید.

ماده ۳ : « مؤسسه اعتباری عامل » در صورت تمایل، مجاز به انعقاد قرارداد با راهبری است که واجد حداقل شرایط ذیل باشد:

۱-۳ : « راهبر » در قالب شرکت سهامی در داخل کشور و در مرجع ثبت شرکت ها با حداقل سرمایه ثبتی ۵۰ میلیارد ریال به ثبت رسیده باشد.

۲-۳ : هیچ یک از اعضای هیئت مدیره و مدیرعامل « راهبر » نباید دارای سوء پیشینه کیفری مؤثر باشند.

۳-۳ : هیچ یک از اعضای هیات مدیره و مدیرعامل « راهبر »، عضو هیئت مدیره یا مدیرعامل سایر راهبران نباشند.

۴-۳ : هیچ یک از اعضای هیئت مدیره و مدیر عامل « راهبر » نباید دارای بدھی غیرجاری بانکی، بدھی مالیاتی و چک برگشتی رفع سوء اثر نشده باشند.

ماده ۴ : حداکثر مانده موجودی « حساب واسط » نباید از شش برابر سرمایه ثبتی « راهبر » بیشتر باشد و در صورت افزایش مانده « حساب واسط » به بیش از سه برابر سرمایه ثبتی، لازم است « مؤسسه اعتباری عامل » از « راهبر » وثایق نقدشونده کافی اخذ نماید.

ماده ۵ : « راهبر » در چارچوب این « ضوابط » مجاز به انعقاد قرارداد با حداکثر سه « مؤسسه اعتباری عامل » است.

۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ فصل سوم : صدور « کیف » و انواع تراکنش های مجاز « کیف »

ماده ۶ : صدور « کیف » و انجام تراکنش های « افزایش موجودی »، « کاهش موجودی »، « کیف به کیف »، « خرید » و « برگشت از خرید » بر اساس توافق « راهبر » با « مؤسسه اعتباری عامل » در چارچوب این « ضوابط » مجاز است.

▪ تبصره ۱ : صدور/صدور مجدد « کیف » مستلزم اخذ حداقل کارمزدی معادل صدور کارت مجازی از دارنده « کیف » است.

▪ تبصره ۲ : انجام تراکنش « افزایش موجودی » « کیف شخصی » صرفاً پس از صدور آن امکان پذیر خواهد بود.

▪ تبصره ۳ : به مانده موجودی « کیف » هیچ سودی تعلق نمی گیرد.

ماده ۷: سقف مبلغ مجاز تراکنش «افزایش موجودی» روزانه هر «کیف شخصی» معادل حداقل موجودی مجاز آن است. این سقف در تمام سطوح احراز هویت مندرج در ماده (۲۴) اعمال می شود.

ماده ۸: تراکنش‌های «افزایش موجودی»، «کاهش موجودی» و «کیف به کیف» مربوط به «کیف شخصی» از طریق «سامانه‌های ملی پرداخت» و یا از طریق سامانه‌های بانکی انجام می‌شود.

- تبصره ۱: انجام تراکنش «کاهش موجودی» با وجه نقد برای «کیف شخصی» حداقل شش ماه پس از ابلاغ این «ضوابط» و با اعلام «بانک مرکزی» میسر خواهد بود.

- تبصره ۲: « مؤسسه اعتباری عامل » موظف است ریز تراکنش‌های « افزایش موجودی » و « کاهش موجودی » مربوط به « کیف شخصی » را نزد خود نگهداری نموده و روزانه به « نهاد ناظر » ارایه نماید.

ماده ۹: در تراکنش «کاهش موجودی» «کیف شخصی»، پس از برداشت وجه از «حساب واسطه»، مبلغ تراکنش «کاهش موجودی» صرفاً به حساب بانکی مبدأ انجام تراکنش و یا سایر حساب‌های بانکی متعلق به «دارنده کیف شخصی» قابل واریز است.

ماده ۱۰: «کیف تجارتی» قابلیت انجام تراکنش «افزایش موجودی» را ندارد.

ماده ۱۱: انجام تراکنش «کاهش موجودی» «کیف تجاری» صرفاً از طریق «سوییچ متتمرکز کیف الکترونیک پول» قابل انجام است.

تبصره: دریافت وجوه نگهداری شده در «کیف تجاری» توسط پذیرنده صرفاً از طریق انجام تراکنش «کاهش موجودی» و به حساب ثبت شده وی، در «سامانه حامع باش، کیف» امکان پذیر است.

ماده ۱۲: انتقالاً وحه از «کف تحری» به «کف شخصی» صرفاً برای «تکنیش» بگشت از خود مجاز است.

- تبصره: ثبت و نگهداری «شناسه مرجع تراکنش» خرید در اقلام اطلاعاتی تراکنش «برگشت از خرید» الزامی است.

ଛାତ୍ରଛାଳୀ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟର ଚାରି ଫଳାଫଳ ଅବଧିକାରୀ ଶରୀରର ଦେଖାପାଇଁ ଏହାର ପରିବର୍ତ୍ତନ କାର୍ଯ୍ୟର ପରିବର୍ତ୍ତନ କାର୍ଯ୍ୟର ପରିବର୍ତ୍ତନ

ماده ۱۳: چنانچه «راهبر» « مؤسسه اعتباری عامل » نباشد، مجاز به انجام عملیات بانکی مطابق با قوانین و مقررات موضوعه نمی‌باشد.

ماده ۱۴: مسئولیت احراز هویت دارندگان و پذیرندگان «کیف» و نیز صیانت از دارایی‌ها و اطلاعات ایشان بر عهده « مؤسسه اعتباری عامل » بوده و موظف به انجام نظارت موثر و بازدارنده به صورت هوشمند بر عملکرد « راهبر » می‌باشد.

▪ **تبصره:** « مؤسسه اعتباری عامل » موظف به تهیه و نگهداری گزارشات نظارتی و ارائه گزارشات مذکور به « نهاد ناظر » و « بانک مرکزی » است.

ماده ۱۵: « مؤسسه اعتباری عامل » موظف است سازوکارها و چارچوب‌های کنترلی را به گونه‌ای تعیین کند که از عملکرد صحیح « راهبر » مطابق با این « ضوابط » اطمینان حاصل نمایند.

تبصره: « راهبر » موظف است اطمینان حاصل نماید که دارندگان « کیف » در چارچوب این « ضوابط » فعالیت می‌نمایند.

ماده ۱۶: « مؤسسه اعتباری عامل » موظف به ثبت و حفظ سوابق تراکنش‌های راهبران خود بر اساس آیین‌نامه مدت و طرز نگهداری اوراق بازرگانی، اسناد و دفاتر مؤسسات اعتباری مصوب مورخ ۱۳۹۵/۰۳/۱۱ شورای پول و اعتبار می‌باشند.

تبصره: « راهبر » موظف است سوابق تراکنش‌های دارندگان « کیف » را مطابق با مستندات ابلاغی « نهاد ناظر » نگهداری نماید.

ماده ۱۷: « مؤسسه اعتباری عامل » و « راهبر » موظفند نرخ کارمزدهای دریافتی از دارندگان و پذیرندگان « کیف » خود را به صورت مشخص به ایشان اطلاع‌رسانی نمایند.

ماده ۱۸: « مؤسسه اعتباری عامل » موظف به نگهداری مانده موجودی « کیف » صرفاً در « حساب واسطه » بوده و استفاده از هر حساب دیگری برای نگهداری موجودی « کیف » تخلف محسوب شده و بنا به تشخیص « بانک مرکزی » مشمول اقدامات انضباطی خواهد شد.

ماده ۱۹: درصورت خاتمه فعالیت « راهبر »، « مؤسسه اعتباری عامل » موظف است ظرف حداقل ۷۲ ساعت نسبت به استرداد مانده موجودی « کیف » به « دارنده کیف شخصی » و « دارنده کیف تجاری » اقدام نماید.

تبصره: مانده کیف‌هایی که قابلیت استرداد ندارند، مشمول دستورالعمل احرایی شناسایی و تعیین تکلیف حساب‌های مطالبه نشده مازاد (ریالی) مصوب مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۱۷ شورای پول و اعتبار می‌باشند.

ماده ۲۰: «راهبر» در چارچوب توافق با « مؤسسه اعتباری عامل » می‌تواند مدل کسب‌وکاری با پذیرندگان و دارندگان «کیف» را تعیین نموده و برمبنای آن قرارداد خود با ایشان را منعقد نماید. دریافت هرگونه کارمزد بر مبنای قرارداد منعقد شده میسر خواهد بود.

ماده ۲۱: «راهبر» می‌تواند نسبت به انعقاد قرارداد با «شرکت ارائه‌دهنده خدمات پرداخت»، به منظور بهره‌مندی از شبکه پذیرش ایشان با رعایت تمامی مقررات پذیرندگی شبکه پرداخت کشور اقدام نماید. در قرارداد منعقده «راهبر» پذیرنده «شرکت ارایه دهنده خدمات پرداخت» می‌باشد.

ماده ۲۲: « مؤسسه اعتباری عامل » موظف است اطمینان حاصل نماید که انجام تراکنش «بیرون شبکه راهبر» با «راهبر تعامل‌پذیر» طبق مفاد مندرج در این «ضوابط» صورت می‌پذیرد.

تبصره: انجام این بند شش ماه پس از ابلاغ این «ضوابط» لازم الاجراست.

ماده ۲۳: « مؤسسه اعتباری عامل » و «راهبر» طرف قرارداد نمی‌توانند تحت هیچ شرایطی تا قبل از دریافت وجه در «حساب واسطه»، مانده «کیف» را افزایش دهند.

ماده ۲۴: « مؤسسه اعتباری عامل »، موظف است اطمینان حاصل نماید که با توجه به سطوح شناسایی متقارضی دریافت «کیف شخصی» تعداد، حداکثر موجودی و حداکثر مبلغ هر تراکنش به شرح زیر رعایت می‌گردد:

سطح اول: متقارضی با انطباق اطلاعات هویتی و شماره تلفن همراه شناسایی و احراز هویت می‌شود. حداکثر موجودی «کیف شخصی» و حداکثر مبلغ هر تراکنش برابر با «شاخص ریز پرداخت» و کل گردش فصلی وی، پنج برابر شاخص مذکور است.

سطح دوم: متقارضی با انطباق اطلاعات هویتی، شماره کارت/حساب و شماره تلفن همراه شناسایی و احراز هویت می‌شود. حداکثر موجودی «کیف شخصی» دو و نیم برابر «شاخص ریز پرداخت» و حداکثر مبلغ هر تراکنش برابر با «شاخص ریز پرداخت» است.

سطح سوم: متقارضیان سطح دو می‌توانند پس از یک سال فعالیت سالم و بدون هیچ رفتار مشکوک^۱، عدم حضور در لیست سیاه «بانک مرکزی» و «نهاد ناظر» و نیز عدم منع قضایی و حقوقی از دریافت این خدمات، به این سطح منتقل شوند. حداکثر موجودی «کیف شخصی» این دسته از متقارضیان پانزده برابر «شاخص ریز پرداخت» است. حداکثر مبلغ هر تراکنش برابر «شاخص ریز پرداخت» است.

^۱ برای ارائه خدمت به این دسته از مشتریان لازم است « مؤسسه اعتباری عامل » نسبت به راندازی سامانه شناسایی رفتارهای مشکوک و متقلبانه منطبق با استانداردها و دستورالعمل‌های «بانک مرکزی» اقدام نماید.

▪ تبصره ۱: « مؤسسه اعتباری عامل » و « راهبر » موظفند از صحت و انطباق اطلاعات ارایه شده برای متقاضی « کیف شخصی » در سطوح اول و دوم اطمینان حاصل نمایند.

▪ تبصره ۲: حداکثر تعداد « کیف شخصی » برای هر شخص حقیقی در سطح یک و دو، مجموعاً سه عدد و در سطح سه یک عدد تعیین می گردد.

ماده ۲۵: « مؤسسه اعتباری عامل » موظف است اطمینان حاصل نماید که مانده موجودی « حساب واسطه » قابلیت نگاشت به مانده کیفها را داشته و مجموع مبالغ موجود در کیفها و مانده « حساب واسطه » همواره یکسان است. نگاشت مزبور باید در هر لحظه صحیح و واقعی باشد.

▪ تبصره: « مؤسسه اعتباری عامل » موظف است تمہیدات و شرایط دسترسی برخط « تهاد ناظر » بر « حساب واسطه » را ایجاد نماید.

ماده ۲۶: « مؤسسه اعتباری عامل » موظف است اطمینان حاصل نماید که سیاهه تراکنش‌های « درون شبکه راهبر » و « بیرون شبکه راهبر » را با تمامی جزییات به صورت صحیح و واقعی ثبت و نگهداری می‌شود.

ماده ۲۷: « مؤسسه اعتباری عامل » موظف است اطمینان حاصل نماید که فرایند رفع مغایرت تراکنش‌های « کیف » به نحو مطلوب و حداکثر تا ۷۲ ساعت از بروز آن انجام می‌پذیرد.

ماده ۲۸: « مؤسسه اعتباری عامل » موظف است سامانه‌های شناسایی رفتار مشکوک و متقلبانه را راهاندازی نمایند و کلیه فرایندها و شیوه‌های شناسایی رفتارهای مشکوک باید مکتوب شده و نتایج حاصل ثبت و نگهداری شوند.

ماده ۲۹: « مؤسسه اعتباری عامل » موظف است اطمینان حاصل نماید که پیش از صدور « کیف » مطابق شرایط این « ضوابط »، اطلاعات دارنده شامل شماره ملی، « شناسه کیف »، شماره تلفن همراه، سطح شناسایی، حداکثر موجودی مجاز و شماره حساب (در صورت کاربرد) در « سامانه جامع پایش کیف » ثبت گردیده و پس از اخذ تأییدیه نسبت به صدور آن اقدام شده است.

▪ تبصره: انجام سالیانه شناسایی « دارنده کیف شخصی » و « دارنده کیف تجاری » و احراز صلاحیت و هویت وی برای برقراری خدمت در قالب صدور مجدد « کیف » ضروری است.

ماده ۳۰: در قرارداد فی‌مابین « مؤسسه اعتباری عامل » و « راهبر »، « مؤسسه اعتباری عامل » موظف است علاوه بر احراز هویت و اهلیت « راهبر »، پوشش رسیک ناشی از فعالیت « راهبر » به عنوان یکی از ارایه دهنده‌گان خدمات پرداخت در شبکه بانکی کشور و تطبیق فعالیت آن با قوانین و مقررات را تضمین نماید.

▪ تبصره ۱: آغاز فعالیت « راهبر » صرفاً پس از انعقاد قرارداد با « مؤسسه اعتباری عامل » امکان پذیر است.

- تبصره ۲: مسئولیت حقوقی اقدامات «راهبر»، پوشش ریسک ناشی از عملکرد وی متضامنًا برعهده « مؤسسه اعتباری عامل » و « راهبر » است.
- تبصره ۳: « مؤسسه اعتباری عامل » موظف است مستندات حقوقی، تجاری و فنی را از « راهبر » دریافت نموده و نسبت به راستی آزمایی آن اقدام و از صحت آن اطمینان حاصل نماید.
- تبصره ۴: « مؤسسه اعتباری عامل » موظف است فهرست راهبران مجاز را در تارگاه خود منتشر نماید.

ماده ۳۱: « راهبر » موظف است ضمن ثبت شناسه « دارنده کیف شخصی » و « پذیرنده کیف تجاری » در « سامانه جامع پایش کیف » اطلاعات دریافتی از دارنده و پذیرنده « کیف » را به همراه سایر توافقات صورت پذیرفته در قرارداد فی مابین و حداقل اطلاعات زیر به « مؤسسه اعتباری عامل » ارائه نماید:

- * اطلاعات هویتی دارنده « کیف شخصی »؛
- * اطلاعات هویتی پذیرنده « کیف تجاری »؛
- * مشخصات حساب بانکی دارنده و پذیرنده « کیف »؛
- * نوع و زمینه فعالیت شامل کدصنف^۱ (MCC) و کد تکمیلی صنف پذیرنده « کیف تجاری »؛
- * احراز صلاحیت و اهلیت تجاری پذیرنده؛
- * مشخصات مجوزهای کسب و کار پذیرنده « کیف »؛
- * اطلاعات مربوط به توافقات صورت گرفته میان « راهبر » و پذیرنده « کیف » وفق قرارداد فی مابین در چارچوب مقررات.

ماده ۳۲: « مؤسسه اعتباری عامل » موظف است اطمینان حاصل نماید طی حداقل ۷۲ ساعت، حداقل یکبار عملیات « کاهش موجودی » کامل « کیف تجاری » انجام شود.

ماده ۳۳ : انجام تراکنش « کاهش موجودی » موردی حسب توافق با دارنده « کیف » و به درخواست وی امکان پذیر است.

ماده ۳۴: « راهبر » می تواند کارمزدهای ناشی از ارایه خدمات خود را در « کیف تجاری » مختص این موضوع نگهداری نماید.

---

^۱ Merchant category code

تبره: « مؤسسه اعتباری عامل » موظف است مانده موجودی « کیف تجاری » مذکور را در پایان هر روز « کاهش موجودی » نماید.

ماده ۳۵: « مؤسسه اعتباری عامل » موظف به حصول اطمینان از رعایت کلیه بخشنامه ها، دستورالعمل های وضع شده توسط « بانک مرکزی » و اصلاحات آتی آنها، الزامات مندرج در مقررات مبارزه با پولشویی بوده و در صورت تخطی از موارد یادشده مطابق با آئین نامه های انضباطی متناظر با وی برخورد خواهد شد.

تبصره: مواردی که در این «ضوابط» ذکر نگردیده تابع سایر قوانین و مقررات ناظر بر نظام بانکی و پرداخت کشور است.

ماده ۳۶: اشخاصی که در حال حاضر در زمینه «کیف الکترونیک پول» فعالیت می‌کنند، موظفند ظرف مدت شش ماه کلیه فعالیتهای خود را با مفاد این «ضوابط» منطبق نمایند.

ماده ۳۷: افزایش سقف مانده موجودی «کیف الکترونیک پول» و کارمزدهای تعیین شده در این «ضوابط» به صورت سالیانه با شاخص‌های تورم اعلامی «بانک مرکزی» امکان پذیر است.

ڦاڱڻاڱڻا فصل پنجم: تعامل پذيرى

ماده ۳۸: به منظور انجام تراکنش «خرید»/ «كيف به كيف» «بیرون شبکه راهبر»، «راهبر» «دارنده کیف شخصی» پس از اخذ «شناسه کیف» مقصود به روش زیر اقدام می نماید:

«راهبر» «دارنده کیف شخصی» از طریق درگاه « مؤسسه اعتباری عامل» خود و با استفاده از «سوییچ متمرکز کیف الکترونیک پول»، با ایجاد یک تراکنش از مبدأ «دارنده کیف شخصی» و پس از کسر مبلغ از مانده «کیف» و به مقصد «کیف تجاری»/«کیف شخصی» دریافت کننده وجه، نسبت به انتقال مبلغ اقدام می‌نماید.

ماده ۳۹: به منظور انجام تراکنش «برگشت از خرید» «بیرون شبکه راهبر» توسط «دارنده کیف تجاری» به مقصد «کیف شخصی»، «راهبر» دارنده «کیف تجاری» پس از اخذ «شناسه کیف» مقصد به روش زیر اقدام می نماید:

«راهبر» «دارنده کیف تجاری» از طریق درگاه « مؤسسه اعتباری عامل» خود و با استفاده از «سوییچ متتمرکز کیف الکترونیک پول» با ایجاد یک تراکنش از مبدأ «کیف تجاری» و پس از کسر مبلغ از مانده «کیف» و به مقصد «کیف شخصی»؛ دریافت کننده وجه، نسبت به انتقال مبلغ اقدام می نماید.

ماده ۴۰: « مؤسسه اعتباری عامل » مقصود موظف است اطمینان حاصل نماید مانده « کیف » مقصود بلافاصله پس از دریافت وجه در « حساب واسطه » افزایش می یابد.

▪ تبصره : واریز وجه به « کیف » قبل از دریافت وجه در « حساب واسطه » مجاز نیست.

این « ضوابط » در ۴۰ ماده و ۲۴ تبصره در تاریخ ۱۳۹۹/۰۴/۱۷ به تصویب « کمیسیون پولی و بانکی » رسید.

پیوست ۱:

جدول ۱- سقف‌های کیف الکترونیک پول مرتبط با هر سطح کاربر شناسایی شده (خلاصه ماده ۲۴)

سطح اول	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 15%;">✓ اطلاعات هویتی</td><td style="width: 15%;">✓ شماره تلفن همراه</td><td style="width: 70%;">شرایط احراز</td></tr> <tr> <td colspan="2">شناخت ریز پرداخت</td><td>حداکثر مبلغ هر تراکنش</td></tr> <tr> <td colspan="2">شناخت ریز پرداخت</td><td>سقف مانده کیف پول (موجودی مجاز)</td></tr> <tr> <td colspan="2">۱</td><td>تعداد کیف پول صادره هر راهبر</td></tr> <tr> <td colspan="2">۳ (تبصره ۲ ماده ۲۴)</td><td>حداکثر تعداد کیف پول هر شخص</td></tr> <tr> <td colspan="2">شناخت ریز پرداخت</td><td>حداکثر مبلغ افزایش موجودی روزانه</td></tr> <tr> <td colspan="2">۵ برابر شناخت ریز پرداخت</td><td>کل گردش فصلی</td></tr> </table>	✓ اطلاعات هویتی	✓ شماره تلفن همراه	شرایط احراز	شناخت ریز پرداخت		حداکثر مبلغ هر تراکنش	شناخت ریز پرداخت		سقف مانده کیف پول (موجودی مجاز)	۱		تعداد کیف پول صادره هر راهبر	۳ (تبصره ۲ ماده ۲۴)		حداکثر تعداد کیف پول هر شخص	شناخت ریز پرداخت		حداکثر مبلغ افزایش موجودی روزانه	۵ برابر شناخت ریز پرداخت		کل گردش فصلی	سطح دوم						
✓ اطلاعات هویتی	✓ شماره تلفن همراه	شرایط احراز																											
شناخت ریز پرداخت		حداکثر مبلغ هر تراکنش																											
شناخت ریز پرداخت		سقف مانده کیف پول (موجودی مجاز)																											
۱		تعداد کیف پول صادره هر راهبر																											
۳ (تبصره ۲ ماده ۲۴)		حداکثر تعداد کیف پول هر شخص																											
شناخت ریز پرداخت		حداکثر مبلغ افزایش موجودی روزانه																											
۵ برابر شناخت ریز پرداخت		کل گردش فصلی																											
سطح دوم	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 15%;">✓ شرایط سطح اول</td><td style="width: 15%;">✓ شماره همراه مشتری</td><td style="width: 70%;">شرایط احراز</td></tr> <tr> <td colspan="2">شناخت ریز پرداخت</td><td>حداکثر مبلغ هر تراکنش</td></tr> <tr> <td colspan="2">۲/۵ برابر شناخت ریز پرداخت</td><td>سقف مانده کیف پول (موجودی مجاز)</td></tr> <tr> <td colspan="2">۱</td><td>تعداد کیف پول صادره هر راهبر</td></tr> <tr> <td colspan="2">۳ (تبصره ۲ ماده ۲۴)</td><td>حداکثر تعداد کیف پول هر شخص</td></tr> <tr> <td colspan="2">برابر سقف مانده کیف پول</td><td>حداکثر مبلغ افزایش موجودی روزانه</td></tr> <tr> <td colspan="2">-</td><td>کل گردش فصلی</td></tr> </table>	✓ شرایط سطح اول	✓ شماره همراه مشتری	شرایط احراز	شناخت ریز پرداخت		حداکثر مبلغ هر تراکنش	۲/۵ برابر شناخت ریز پرداخت		سقف مانده کیف پول (موجودی مجاز)	۱		تعداد کیف پول صادره هر راهبر	۳ (تبصره ۲ ماده ۲۴)		حداکثر تعداد کیف پول هر شخص	برابر سقف مانده کیف پول		حداکثر مبلغ افزایش موجودی روزانه	-		کل گردش فصلی	سطح سوم						
✓ شرایط سطح اول	✓ شماره همراه مشتری	شرایط احراز																											
شناخت ریز پرداخت		حداکثر مبلغ هر تراکنش																											
۲/۵ برابر شناخت ریز پرداخت		سقف مانده کیف پول (موجودی مجاز)																											
۱		تعداد کیف پول صادره هر راهبر																											
۳ (تبصره ۲ ماده ۲۴)		حداکثر تعداد کیف پول هر شخص																											
برابر سقف مانده کیف پول		حداکثر مبلغ افزایش موجودی روزانه																											
-		کل گردش فصلی																											
سطح سوم	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 15%;">✓ شرایط سطح دوم</td><td style="width: 15%;">✓ یک سال فعالیت سالم و بدون هیچ رفتار مشکوک</td><td style="width: 70%;">شرایط احراز</td></tr> <tr> <td colspan="2">عدم حضور در لیست سیاه «بانک مرکزی»/«نهاد ناظر»</td><td></td></tr> <tr> <td colspan="2">عدم منع قضایی و حقوقی از دریافت خدمات کیف پول</td><td></td></tr> <tr> <td colspan="2">برابر شناخت ریز پرداخت</td><td>حداکثر مبلغ هر تراکنش</td></tr> <tr> <td colspan="2">۱۵ برابر شناخت ریز پرداخت</td><td>سقف مانده کیف پول (موجودی مجاز)</td></tr> <tr> <td colspan="2">۱</td><td>تعداد کیف پول صادره هر راهبر</td></tr> <tr> <td colspan="2">۱</td><td>حداکثر تعداد کیف پول هر شخص</td></tr> <tr> <td colspan="2">برابر سقف مانده کیف پول</td><td>حداکثر مبلغ افزایش موجودی روزانه</td></tr> <tr> <td colspan="2">-</td><td>کل گردش فصلی</td></tr> </table>	✓ شرایط سطح دوم	✓ یک سال فعالیت سالم و بدون هیچ رفتار مشکوک	شرایط احراز	عدم حضور در لیست سیاه «بانک مرکزی»/«نهاد ناظر»			عدم منع قضایی و حقوقی از دریافت خدمات کیف پول			برابر شناخت ریز پرداخت		حداکثر مبلغ هر تراکنش	۱۵ برابر شناخت ریز پرداخت		سقف مانده کیف پول (موجودی مجاز)	۱		تعداد کیف پول صادره هر راهبر	۱		حداکثر تعداد کیف پول هر شخص	برابر سقف مانده کیف پول		حداکثر مبلغ افزایش موجودی روزانه	-		کل گردش فصلی	
✓ شرایط سطح دوم	✓ یک سال فعالیت سالم و بدون هیچ رفتار مشکوک	شرایط احراز																											
عدم حضور در لیست سیاه «بانک مرکزی»/«نهاد ناظر»																													
عدم منع قضایی و حقوقی از دریافت خدمات کیف پول																													
برابر شناخت ریز پرداخت		حداکثر مبلغ هر تراکنش																											
۱۵ برابر شناخت ریز پرداخت		سقف مانده کیف پول (موجودی مجاز)																											
۱		تعداد کیف پول صادره هر راهبر																											
۱		حداکثر تعداد کیف پول هر شخص																											
برابر سقف مانده کیف پول		حداکثر مبلغ افزایش موجودی روزانه																											
-		کل گردش فصلی																											

جدول ۲- تراکنش‌های مجاز برای انواع کیف الکترونیکی پول

ابزار مقصد				نوع تراکنش	ابزار مبدأ
وجه نقد	حساب دارنده کیف	کیف پول تجاری	کیف پول شخصی		
		X		تراکنش کیف به کیف	کیف پول شخصی
		X		تراکنش کیف به کیف تعامل پذیر	
		مجاز	X	تراکنش خرید	
		X	X	تراکنش برگشت خرید	
	مجاز	X	X	تراکنش کاهش موجودی	
مجاز (متعاقب اعلام بانک مرکزی)		NA	NA	تراکنش کاهش موجودی نقدی	
		X	X	تراکنش کیف به کیف	کیف پول تجاری
		X	X	تراکنش کیف به کیف تعامل پذیر	
		X	X	تراکنش خرید	
	مجاز	X		تراکنش برگشت خرید	
	مجاز	X	X	تراکنش کاهش موجودی	
X		X	X	تراکنش کاهش موجودی نقدی	
		X		تراکنش افزایش موجودی	حساب دارنده کیف
		X		تراکنش افزایش موجودی نقدی	وجه نقد